

Ovanliga infektioner och tillstånd

Ebola är en mycket ovanlig sjukdom. Den orsakas av ett virus som finns naturligt i länder i centrala och västra Afrika. Sjukdomen är allvarlig. Den kan orsaka blödningar som kan vara livshotande.

Ebolaviruset finns naturligt i regnskogsområden söder om Sahara. Troligen är det fladdermöss som bär på viruset utan att själva bli sjuka. Viruset orsakar då och då sjukdomsutbrott hos andra djur och människor.

Människor blir sjuka efter kontakt med vilda djur som är infekterade med ebola.

Antiloper och apor är exempel på vilda djur som kan infekteras när de får i sig till exempel saliv eller avföring från fladdermössen.

När människor hanterar, lagar och äter kött av de infekterade djuren kan de få i sig viruset och bli sjuka.

Viruset finns enbart i kroppsvätskorna hos den som är sjuk. Exempel på kroppsvätskor är blod, saliv, svett och avföring.

Du måste komma i kontakt med kroppsvätskan för att själv bli smittad, till exempel genom ögat, näsan, munnen eller något litet sår på huden. Det kan bara hända om du befinner dig nära intill den som är sjuk.

Viruset finns även på till exempel lakan och kläder om det är kroppsvätskor på dem från den som är sjuk.

En infekterad person smittar när hen har symtom. Den personen är för sjuk för att orka ta sig någonstans.

Virus kan finnas kvar i till exempel sädesvätska eller bröstmjölk en tid hos någon som har tillfrisknat från ebola. Det är oklart hur smittsam den personen är.

Det tar oftast mellan 2 till 21 dagar från det att du blir smittad tills du blir sjuk. Då kan du snabbt bli mycket sjuk och få allvarliga besvär. Det kan vara ett eller flera av följande symtom:

- Du får hög feber.
- Du får ont i muskler och leder.
- Du får huvudvärk.
- Du får halsont.
- Du får röda ögon.

Du kan också få diarréer, börja kräkas och få utslag på huden.

Ungefär hälften av dem som insjuknar blir mycket svårt sjuka. Blodkärlens väggar skadas och det börjar blöda i inre organ, till exempel genom näsan, öronen, i tandköttet och ögonen.

Ring telefonnummer 1177 för att få <u>sjukvårdsrådgivning</u> om du de senaste 21 dagarna har varit någonstans där det pågår ett ebolautbrott och får plötslig feber över 38 grader.

Du behöver vård på en infektionsklinik som i förväg får veta att du är på väg om det finns risk att du har ebola. Du ska inte själv ta dig till en vårdcentral eller ett sjukhus eftersom du kan ha en mycket smittsam sjukdom.

Ring +46 771-11 77 00 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u> när du är utomlands. Då kan du få hjälpa att bedöma symtom. Läs mer om hur du får <u>vård utomlands</u> och vad du behöver tänka på.

Det finns ingen behandling mot själva sjukdomen, men det finns behandling som kan lindra de olika symtomen. Intensivvård kan behövas för att hjälpa kroppen att klara av sjukdomen. Det ökar chansen att överleva.

Det finns vaccin som kan begränsa utbrott av sjukdomen, men det har än så länge bara används i samband med utbrott. Vaccinet används för att minska spridningen och få stopp på utbrottet. Det finns i dag inget tillgängligt vaccin i Sverige mot ebola.

Här är råd om du är i ett område där det finns risk för ebola:

- Undvik kött, mjölk och annan mat från vilda djur. Undvik att röra levande eller döda vilda djur.
- Undvik kontakt med blod och andra kroppsvätskor från en person som misstänks vara ebolasjuk eller som har dött av sjukdomen. Undvik också till exempel lakan eller kläder som den personen kan ha varit i kontakt med.
- Använd kondom för att undvika kontakt med sädesvätska om du har sex med enman som nyligen har haft ebola.
- Undvik grottor, gruvor och andra miljöer på vissa platser där det kan finnas fladdermöss. De kan bära på ebolaviruset utan att själva bli sjuka.

För att du ska kunna vara delaktig i din vård och ta beslut är det viktigt att<u>du förstår informationen</u> du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om du inte förstår.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård

Du har möjlighet att få hjälp av en tolk om du inte talar svenska. Du har också möjlighet att få hjälp av en tolk om du har en hörselnedsättning eller talsvårigheter.

Folkhälsomyndigheten: ebola

Redaktör:
Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen
Granskare: Hedvig Glans, infektionsläkare, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm
Illustratör:
TT Nyhetsbyrån
Här kan du läsa mer om allmänna råd inför resan, information om sjukdomar och vilka vaccinationer som kan behövas.
Kan jag flyga när jag är gravid, hur skyddar man små barn mot solen och vad kan vara bra att ha med på resan om jag
blir sjuk? Det och mycket annat kan du läsa om här.
Vissa smittsamma sjukdomar anses vara särskilt allvarliga. För att minska spridningen av de sjukdomarna finns det
särskilda bestämmelser.
På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.
1177 ger dig råd när du vill må bättre.
Behandling av personuppgifter
Behandling av personuppgifter
Behandling av personuppgifter Hantering av kakor
Hantering av kakor Inställningar för kakor
Hantering av kakor